

EBH/617/2016

Év

2016

Védett tulajdonság:

Fogyatékoság

Diszkrimináció területe

Szociális biztonság

Befejezőmód

Kérelmet elutasító döntés

A látássérült, pszichiátriai beteg, de gondnokság alatt nem álló kérelmező a hatósághoz a megyei egyenlőbánásmód-referens útján benyújtott kérelmében azt sérelmezte, hogy a vele kötött, pszichiátriai betegek közösségi ellátásáról szóló megállapodást (a továbbiakban: megállapodás) a bepanaszolt intézmény megszüntette.

A kérelmező azt is kifogásolta, hogy látássérültsége miatt nem volt tisztában azokkal a szabályokkal, amelyekre hivatkozva a megállapodást megszüntették. A megállapodás 4.2. pontja szerint ugyanis az „ellátást igénybe vevő tudomásul veszi, hogy a Szolgáltató a szolgáltatást külön intézkedés nélkül megszünteti, ha a szolgáltatást igénybe vevő a Szolgáltatóval való együttműködést megtagadja, lehetetlenné teszi, visszautasítja”. A megállapodás 6. pontja szerint „az ellátást igénybe vevő tudomásul veszi, hogy az ellátottak számára nyitva álló helyiségben kifüggesztett Házirendet megismerte, elfogadja”.

A megállapodás megszüntetéséről szóló értesítésben foglaltak szerint az ellátás megszüntetése a megállapodás fent idézett 4.2. pontja alapján történt, a kérelmező ugyanis több alkalommal megsértette a házirend együttlétre vonatkozó szabályait. A gondozókkal sértőn, udvariatlanul viselkedett, munkájukat becsmérelte, ennek ellenére a szolgáltatás nyújtása alatt a szolgálat négy alkalommal biztosította a kérelmezőnek a gondozó váltás lehetőségét. Egy alkalommal pedig zaklatott lelkiállapotban megérkezve a szolgálat telephelyére csoportfoglalkozásra, bezárkózott a mosdóba, majd gyógyszereket vett be és öntött a lefolyóba. Magatartásával félelmet keltett, kiszámíthatatlanságot sugallt, önmagára és másokra nézve is veszélyesnek tűnt, így a továbbiakban a szolgálat munkatársai nem vállalták a gondozását.

A kérelmező állítása szerint nem olvasták fel neki a megállapodást, azt úgy írta alá, hogy nem tudott sem a házirendről, sem a panaszkezelési, jogorvoslati lehetőségekről. A kérelmező úgy vélte, hogy látássérültsége csak nyűg volt a bepanaszolt intézménynek, szerinte a megállapodás megszüntetésének valódi oka is ez volt, nem pedig az értesítésben foglaltak, amellyel kapcsolatban a kérelmező megjegyezte, hogy a megszüntetés okaként szereplő események teljesen normális jelenségek egy pszichiátriai kezelés alatt álló személynél, és ezt az ellátást nyújtóknak is tudnia kellene. A kérelmező szerint tehát fogyatékosága (látássérültsége) miatt szüntették meg az ellátásáról szóló megállapodást és így a bepanaszolt intézmény megsértette vele szemben az egyenlő bánásmód követelményét.

A kérelmező védett tulajdonságát a hatóság felé a látássérültek egyesülete által kiállított tagsági igazolvánnyal igazolta, így a hatóság megállapította, hogy rendelkezett az Ebktv. 8. § g) pontja szerinti védett tulajdonsággal (fogyatékoság). A kérelmező az őt ért hátránnyként elsődlegesen azt panaszolta, hogy az ellátásáról szóló megállapodást a bepanaszolt intézmény megszüntette, ezt a tényt a megállapodás, valamint az azt megszüntető értesítés csatolásával megfelelően igazolta.

A hatóságnak így azt kellett vizsgálnia, hogy fennállt-e a védett tulajdonság és a hátrány között okozati összefüggés, vagyis a megállapodást a bepanaszolt intézmény a kérelmező fogyatékosága miatt szüntette-e meg. Ha ugyanis a kérelmezőt nem védett tulajdonsága miatt érte hátrány, hanem más okból, az egyenlő bánásmód követelményének sérelme nem állapítható meg. A kérelmező okozati összefüggésként azt jelölte meg, hogy a látássérültségéből adódó nehézségek vezettek a megállapodás megszüntetéséhez. Ezen feltételezését azonban a kérelmező a beadványában semmilyen módon nem tudta alátámasztani. A kérelmező nyilatkozatát, valamint az általa csatolt okirati bizonyítékokat megvizsgálva, az okozati összefüggés fennállásának illetve hiányának kérdéskörében a hatóság az alábbiakat állapította meg:

1. A kérelmező látássérültsége a megállapodás megkötésének időpontjában is fennállt, arról a bepanaszolt intézmény tudomással bírt. A hatóság álláspontja szerint amennyiben az ilyen fogyatékoság – a kérelmező vélekedésének megfelelően – valóban problémát jelentene a bepanaszolt intézmény számára, nem kötötték volna meg a megállapodást a kérelmezővel.

2. A megállapodást határozatlan időre kötötték, a jogviszony a felek között majdnem egy évig fennállt, a bepanaszolt intézmény hosszú időn keresztül ellátta a kérelmezőt. Ez a tény is azt igazolta, hogy a bepanaszolt intézmény a kérelmező védett tulajdonságát tudomásul vette és elfogadta.
3. Az iratokban foglaltak szerint a fenti időtartam alatt a bepanaszolt intézmény négy alkalommal biztosította a kérelmezőnek a gondozóváltás lehetőségét, ezt a kérelmező sem vitatta. Ez is azt mutatta, hogy a bepanaszolt intézmény nem zárkózott el attól, hogy a kérelmező számára látássérültsége ellenére szolgáltatást nyújtson, sőt, igyekezett ennek során a kérelmező igényeihez alkalmazkodni.
4. A megszüntetés időpontja az arról szóló értesítés indoklásában hivatkozott eseményt – a kérelmező mosdóba zárkózását – követő nap volt, amely tény szintén azt támasztotta alá, hogy a megszüntetés nem a kérelmező fogyatékoságával, hanem magatartásával volt összefüggésben.
5. A megállapodás megszüntetéséről szóló értesítésben foglaltak szerint az ellátás megszüntetésének oka többek között az volt, hogy a kérelmező több alkalommal megsértette a házirend szabályait. A megállapodás 6. pontja kimondta, hogy a kérelmező tudomásul veszi, hogy a házirendet megismerte és elfogadja. A megállapodás végén szerepelt továbbá, hogy a kérelmező aláírásával igazolja, hogy a megállapodás egy eredeti példányát átvette.

A kérelmező arra hivatkozott, hogy a megkötés előtt nem olvasták fel neki a megállapodást, azt azonban nem állította, hogy a megállapodás aláírása előtt kérte volna annak felolvasását, részletes ismertetését, és azt megtagadták tőle, illetve, hogy előzetesen elkérte volna a megállapodást, hogy azt esetleg más személy segítségével áttanulmányozhassa. A hatóság azt a ténytet vette figyelembe, hogy a kérelmezőnek rendelkezésére állt egy általa is aláírt megállapodás, amelynek tartalmát lehetősége volt, illetve lehetősége lett volna megismerni. Ebből következően a kérelmező nem hivatkozhatott alappal arra, hogy a házirendben foglaltakat azért nem tartotta be, mert nem volt azokról tudomása. A hatóság álláspontja szerint továbbá az általánosan elfogadott közösségi viselkedési normák betartása a házirend tételes ismerete nélkül is elvárható.

Mindezek alapján a hatóság megállapította, hogy a kérelmező védett tulajdonsága és az őt ért hátrány között nem állt fenn okozati összefüggés. A kérelmező ellátásáról szóló megállapodást nem fogyatékosága miatt szüntették meg, így az egyenlő bánásmód követelménye vele szemben védett tulajdonsága miatt nem sérült. Erre tekintettel a hatóság a kérelmet elutasította.

(2016. november 23-i döntés)